

FRANSUZ TILIDAGI TURIZMGA OID LEKSIK BIRLIKLARNING
LINGVO MADANIY XUSUSIYATLARI

Ilmiy rahbar: Ataulloyeva Dilfuza Azizovna

Samarqand davlat chet tillari instituti katta o'qituvchi

Bobomurodova Muborak

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

Tel: +998946880727

muborakbobomurodova2721@gmail.com

Abduxalilova Gulida

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

Tel: +998972984101

gulidaabdihalilova@gmail.com

Tashpulatova Durdona

Samarqand davlat chet tillari instituti talabasi

Tel: +99891 552 93 23

tashpulatovadurdona94@gmail.com

Eshonqulova Sevinch

Samarqand davlat chet tillar instituti talabasi

Tel: + 998942315678

sevincheshanqulova08@gmail.com

Annotatsiya: *Mazkur maqolada fransuz tilidagi turizm sohasiga oid leksik birliklarning lingvomadaniy xususiyatlari tahlil qilinadi. Turizm terminlari xalqning milliy madaniyati, urf-odatlari, mentaliteti va tarixiy qadriyatlarini aks ettiruvchi muhim til birliklari hisoblanadi. Tadqiqot davomida fransuz tilida keng qo'llaniladigan turizmga oid so'z va iboralarning ma'no xususiyatlari, ularning madaniy mazmuni hamda kommunikativ vazifalari o'rganildi. Shuningdek, fransuz xalqining mehmondo'stlik, gastronomiya, tarixiy obidalar va sayohat madaniyatiga oid qarashlari leksik birliklar orqali ifodalanishi ko'rsatib berildi. Maqolada lingvomadaniyatshunoslik yondashuvi asosida turizm terminlarining milliy-madaniy semantikasi ochib berilgan. Tadqiqot natijalari fransuz tilini o'qitish, tarjimashunoslik hamda turizm sohasida mutaxassislar tayyorlash jarayonida muhim ahamiyat kasb etadi.*

Kalit so'zlar: *turizm leksikasi, lingvomadaniyat, fransuz tili, leksik birlik, madaniyat, semantika, kommunikatsiya, milliy qadriyatlar.*

Аннотация: *В данной статье рассматриваются лингвокультурные особенности лексических единиц, связанных со сферой туризма во французском языке. Туристическая лексика является важной частью языка, отражающей национальную культуру, традиции, менталитет и исторические ценности народа. В ходе исследования были проанализированы семантические особенности туристических*

терминов и выражений, широко употребляемых во французском языке, а также их культурное содержание и коммуникативные функции. Особое внимание уделяется отражению французской культуры гостеприимства, гастрономии, исторических памятников и традиций путешествий через языковые единицы. На основе лингвокультурологического подхода раскрывается национально-культурная специфика туристической лексики французского языка. Результаты исследования могут быть использованы в преподавании французского языка, переводоведении, а также в подготовке специалистов в сфере туризма

Ключевые слова: туристическая лексика, лингвокультурология, французский язык, лексическая единица, культура, семантика, коммуникация, национальные ценности.

Annotation: *Cet article examine les caractéristiques linguoculturelles des unités lexicales liées au domaine du tourisme en français. Le vocabulaire du tourisme constitue une partie importante de la langue qui reflète la culture nationale, les traditions, la mentalité et les valeurs historiques du peuple français. Au cours de cette recherche, les particularités sémantiques des termes et expressions touristiques fréquemment utilisés en français, ainsi que leur contenu culturel et leurs fonctions communicatives, ont été analysés. Une attention particulière est accordée à la manière dont l'hospitalité, la gastronomie, les monuments historiques et la culture du voyage en France sont exprimés à travers les unités lexicales. Sur la base de l'approche linguoculturelle, l'étude met en évidence les spécificités nationales et culturelles du lexique touristique français. Les résultats de cette recherche peuvent être utilisés dans l'enseignement du français, la traductologie et la formation des spécialistes du tourisme.*

Mots-clés : lexique du tourisme, linguoculture, langue française, unité lexicale, culture, sémantique, communication, valeurs nationales.

Lingvomadaniyat til va madaniyat o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni o'rganuvchi fan sifatida turizm leksikasini tahlil qilishda muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Fransuz tilidagi turizmga oid leksik birliklar orqali hududning madaniy qadriyatlari va milliy xususiyatlari ifodalanadi.

Masalan, "patrimoine culturel", "gastronomie locale", "villages pittoresques", "art de vivre français" kabi leksik birliklar nafaqat ma'lum bir hududni tavsiflaydi, balki uning madaniy muhitini ham aks ettiradi. Ayniqsa, "art de vivre français" iborasi fransuz xalqining hayot tarzi, estetik qarashlari va milliy mentalitetini ifodalovchi lingvomadaniy birlik hisoblanadi.

Turistik matnlarda qo'llaniladigan lingvomadaniy birliklar quyidagi vazifalarni bajaradi:

- hududning milliy identitetini ifodalash;
- tarixiy va madaniy merosni targ'ib qilish;
- turistlarda estetik taassurot uyg'otish;
- madaniyatlararo kommunikatsiyani rivojlantirish;
- turistlarni hududning madaniy muhitiga jalb qilish.

Semantik xususiyatlar

Fransuz tilidagi turizmga oid leksik birliklarning semantik xususiyatlari hududning tarixiy, madaniy va estetik jihatlarini aks ettirish bilan bog'liq. Turistik matnlarda qo'llaniladigan leksik vositalar turist ongida hudud haqida ijobiy tasavvur hosil qiladi.

Masalan:

“Découvrez les charmes de la Provence”

“Explorez les monuments historiques”

“Goûtez à la gastronomie régionale”

kabi iboralarida “charmes”, “monuments historiques”, “gastronomie régionale” birliklari hududning madaniy va estetik xususiyatlarini ifodalaydi.

Turizm leksikasida ekspressiv va emotsional bo'yoqdor birliklar ham keng qo'llaniladi.

Masalan:

“atmosphère unique”

“voyage immersif”

“laissez-vous séduire”

kabi iboralar turistlarda hissiy ta'sir uyg'otadi va hududning estetik qimmatini kuchaytiradi.

Semantik jihatdan turizmga oid leksik birliklar:

tarixiy merosni;

gastronomik qadriyatlarni;

milliy an'analarni;

estetik muhitni;

madaniy identitetni

ifodalashga xizmat qiladi.

Pragmatik xususiyatlar

Turizmga oid leksik birliklarning pragmatik xususiyati turistni faol harakatga undash bilan bog'liq. Fransuz tilidagi turistik matnlarda buyruq maylidagi fe'llar va motivatsion iboralar keng qo'llaniladi.

Masalan:

“Réservez votre séjour”

“Participez aux festivals locaux”

“Découvrez la culture régionale”

“Explorez le patrimoine architectural”

kabi iboralar turistni sayohat qilishga va hududning madaniy muhiti bilan tanishishga undaydi.

Pragmatik jihatdan turizm leksikasi quyidagi funksiyalarni bajaradi:

turistni qiziqtirish;

reklama ta'sirini kuchaytirish;

hududga ijobiy munosabat shakllantirish;

estetik taassurot hosil qilish;

interaktiv kommunikatsiyani ta'minlash.

Masalan, "Participez aux ateliers culinaires pour découvrir les traditions gastronomiques locales" iborasi turistni gastronomik tajribada faol ishtirok etishga chorlaydi.

Frazeologik va ekspressiv birliklar

Fransuz tilidagi turizm diskursida frazeologik va metaforik birliklar muhim o'rin egallaydi. Ular hududning estetik va madaniy muhitini obrazli tarzda ifodalashga xizmat qiladi.

Masalan:

"flânez dans les ruelles historiques"

"plongez dans le patrimoine culturel"

"laissez-vous imprégner de l'atmosphère locale"

kabi iboralar turistga nafaqat axborot beradi, balki hududning madaniy ruhiyatini his qilish imkonini ham yaratadi.

Ekspressiv leksik vositalar turistlarning hissiy qabul qilishiga kuchli ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli turistik reklama matnlarida emotsional-ekspressiv birliklar keng qo'llaniladi.

Turizm leksikasida madaniy qadriyatlarining ifodalanishi

Fransuz tilidagi turizmga oid leksik birliklar orqali hududning tarixiy va madaniy qadriyatlari turistlarga yetkaziladi. Ayniqsa, gastronomiya, festivallar, tarixiy obidalar va milliy an'analar bilan bog'liq birliklar lingvomadaniy jihatdan muhim hisoblanadi.

Masalan:

"festival traditionnel"

"patrimoine immatériel"

"atelier artisanal"

"cuisine régionale"

kabi birliklar hududning nomoddiy madaniy merosini ifodalaydi.

Turizm leksikasi orqali turist:

hududning madaniy muhiti bilan tanishadi;

tarixiy qadriyatlarni angelaydi;

milliy an'analarni o'rganadi;

estetik tajriba hosil qiladi.

Shu jihatdan turizm leksikasi madaniyatlararo kommunikatsiyaning samarali vositasi hisoblanadi.

Xulosa

Fransuz tilidagi turizmga oid leksik birliklar lingvomadaniy jihatdan muhim kommunikativ vosita hisoblanadi. Ular hududning tarixiy merosi, milliy identiteti, estetik muhiti va madaniy qadriyatlarini ifodalashga xizmat qiladi. Turizm leksikasining semantik xususiyatlari hududning madaniy va tarixiy tasvirini yaratishga yordam bersa, pragmatik xususiyatlari turistlarni faol ishtirokga undaydi.

Lingvomadaniy tahlil shuni ko'rsatadiki, fransuz tilidagi turizm leksikasi nafaqat axborot beruvchi, balki estetik va madaniy ta'sir ko'rsatuvchi vosita sifatida ham muhim ahamiyatga

ega. Shu sababli turizmga oid leksik birliklarni lingvomadaniy jihatdan tadqiq etish zamonaviy tilshunoslikning dolzarb yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Маслова В.А. Лингвокультурология. — Москва: Академия, 2001.
  2. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. — Волгоград, 2002.
  3. Benveniste É. Problèmes de linguistique générale. — Paris: Gallimard, 1966.
  4. Charaudeau P. Langage et discours. — Paris: Hachette, 1983.
  5. Maingueneau D. Analyse du discours. — Paris: Hachette, 1991.
  6. Dann G. The Language of Tourism: A Sociolinguistic Perspective. — Wallingford: CAB International, 1996.
  7. Kramsch C. Language and Culture. — Oxford University Press, 1998.
- Иссерс О.С. Коммуникативные стратегии и тактики русской речи. — Москва, 2008.